

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพนันเป็นสิ่งที่มีความเกี่ยวข้องกับสังคมมนุษย์ตั้งแต่สมัยโบราณ เนื่องจากโดยพื้นฐานของมนุษย์ทั่วไปนั้นมีความชอบเสี่ยงโชคอยู่ในตัวเองไม่มากก็น้อย และเนื่องจากการพนันนั้นเป็นการเสี่ยงโชคที่มีลักษณะขึ้นอยู่กับความไม่แน่นอน สิ่งก็ตามมาก็คือปัญหาที่เกิดจากการพนันโดยเฉพาะอย่างยิ่งกับบุคคลที่แพ้พนันและสูญเสียทรัพย์สินเงินทอง การแพ้พนันอาจก่อให้เกิดปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาครอบครัว หรือในบางครั้งการแพ้พนันอาจก่อให้เกิดการก่ออาชญากรรมขึ้นได้

ด้วยเหตุที่การพนันก่อให้เกิดปัญหาตามมามากมายหลายประการ การพนันจึงถูกสังคมส่วนใหญ่มองว่าเป็นสิ่งที่ผิดศีลธรรมและก่อปัญหาให้กับสังคม หรือนำความเสื่อมถอยมาสู่สังคม สังคมจึงเห็นสมควรให้การพนันนั้นจัดเป็นสิ่งต้องห้าม ซึ่งเป็นเหตุให้เกิดการออกกฎหมายควบคุมการพนันขึ้นมาบังคับใช้

ในส่วนของประเทศไทยนั้นได้มีการออกกฎหมายควบคุมการพนันขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2473 และต่อมาได้ปรับปรุงแก้ไขจนเป็นพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ซึ่งนำมาบังคับใช้ถึงปัจจุบัน โดยในทางกฎหมายนั้นถือว่าความผิดตามพระราชบัญญัติการพนันนั้นเป็นความผิดอาญา

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าประเทศไทยจะได้มีการควบคุมการพนันและออกพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ขึ้นมาบังคับใช้แล้วก็ตาม การพนันก็ยังมีอยู่ในสังคมไทยตลอดมา ทั้งการพนันที่อยู่ในประเภทขออนุญาตเล่นได้ หรือแม้แต่การพนันประเภทห้ามไม่ให้มีการเล่นโดยเด็ดขาดก็ตาม การลักลอบเล่นการพนันนั้นมีอยู่ทุกที่ทุกแห่ง ทุกชนชั้น ทุกสังคมตลอดมา จึงเห็นได้ว่าปัญหาเกี่ยวกับการพนันนั้นยังไม่ได้รับการแก้ไขให้หมดไป ยิ่งไปกว่านั้นกลับพบว่าธุรกิจการพนันผิดกฎหมายนั้นมีการเติบโตขึ้นเรื่อยๆอีกด้วย

ธุรกิจการพนันผิดกฎหมายนั้นเป็นธุรกิจที่มีเงินทองและทรัพย์สินหมุนเวียนเป็นจำนวนมาก เป็นธุรกิจที่ทำรายได้มหาศาลให้กับผู้ประกอบการที่ผิดกฎหมายเหล่านั้น เช่น เจ้ามือหวยเถื่อน เจ้าของปอนการพนันที่ผิดกฎหมาย เจ้ามือโต๊ะรับพนันฟุตบอล เป็นต้น เมื่อธุรกิจการพนันผิดที่กฎหมายเป็นรูปแบบของการกระทำความผิดที่ให้ผลตอบแทนสูงจึงทำให้ในปัจจุบันมีกลุ่มอาชญากรที่เข้ามาทำธุรกิจผิดกฎหมายประเภทนี้เป็นจำนวนมาก เนื่องจากผลตอบแทนมีมากและได้รับอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลาอันยาวนานอีกด้วย เมื่อกลุ่มอาชญากรได้รับรายได้จากการกระทำผิดก็จะนำรายได้ดังกล่าวนี้มาลงทุนในการประกอบความผิดต่อไปโดยสามารถขยายรูปแบบให้กว้างขวางขึ้นตลอดจนเพิ่มขนาดหรือปริมาณให้มากขึ้นด้วย นอกจากนั้นแล้วยังนำเงินรายได้จากการกระทำผิดดังกล่าวไปใช้ในชีวิตประจำวันโดยผ่านกระบวนการฟอกเงินเพื่อนำเงินกลับเข้าสู่ระบบการเงินปกติ

การฟอกเงินนั้นก็คือการนำเงินที่ได้มาจากการกระทำผิดกฎหมาย มาเปลี่ยนแปลงสภาพทำให้เหมือนกับเป็นเงินที่ได้มาได้อย่างถูกกฎหมาย และดูเหมือนเป็นเงินสะอาดสามารถนำไปใช้ได้ในระบบการเงินปกติต่อไป ซึ่งเมื่ออาชญากรนำเงินสกปรกไปทำการฟอกออกมาเป็นเงินที่ทำการฟอกแล้วก็จะสามารถนำเงินเหล่านั้นไปใช้ได้ตามปกติต่อไป ส่งผลทำให้อาชญากรและกลุ่มเครือข่ายอาชญากรรมมีความร่ำรวยและมีเงินทุนที่จะนำไปใช้ประกอบอาชญากรรมเป็นจำนวนมาก

ปัญหาการพนันจึงเป็นปัญหาที่ร้ายแรงปัญหาหนึ่งของประเทศซึ่งส่งผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจ และสังคม ตลอดจนความมั่นคงของประเทศ หากแต่มาตรการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับการพนันยังไม่สามารถทำได้ดีเท่าที่ควร เหตุผลหลักคือ กฎหมายการพนันที่มีอยู่นั้นยังไม่มีมาตรการลงโทษที่ตีพอ และมาตรการการบังคับใช้ก็ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ปัญหาในทางมาตรการปัญหาหนึ่งคือเรื่องของการริบทรัพย์สิน เนื่องจากมาตรการริบทรัพย์สินในความผิดเกี่ยวกับการพนันนั้นยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ กล่าวคือ การริบทรัพย์สินในความผิดเกี่ยวกับการพนันนั้น ใช้มาตรการการริบทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติการพนัน ประกอบกับมาตรการการริบทรัพย์สินในทางอาญาเท่านั้น ซึ่งหลักการริบทรัพย์สินในทางอาญานั้นมีข้อจำกัดคือสามารถริบทรัพย์สินที่จับได้ในการกระทำผิดเท่านั้น หรือกล่าวคือสามารถริบทรัพย์สินในวงพนันได้เท่านั้น โดยพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 ยังระบุให้ริบได้เฉพาะทรัพย์สินที่นำออกพนันอีกด้วย นอกจากนั้นการจะริบทรัพย์สินได้ยังต้องมีการดำเนินคดีอาญากับผู้กระทำผิด และหากทรัพย์สินที่ใช้เล่นการพนันนั้นได้เปลี่ยนแปลงสภาพ หรือเปลี่ยนมือไปยังบุคคลอื่นแล้ว การดำเนินการด้านริบทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 นั้นไม่สามารถทำได้ ด้วยเหตุ

ข้อจำกัดมากมายหลายประการนี้เองจึงทำให้การปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการพนันไม่สามารถทำได้ดีเท่าที่ควร

จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น จึงเป็นการสมควรที่จะต้องหามาตรการในการป้องกันการกระทำความผิดเกี่ยวกับการพนันที่มีประสิทธิภาพเพื่อมาบังคับใช้ มาตราการหนึ่งซึ่งสามารถนำมาบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพได้แก่ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 เนื่องจากเป็นกฎหมายที่มีบทลงโทษทางอาญาที่รุนแรงพอสมควรและข้อสำคัญคือมีมาตรการการริบทรัพย์สินที่มีประสิทธิภาพ

ประเทศไทยได้มีการตราพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ขึ้นใช้บังคับเพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิด และป้องกันการฟอกเงินจากการกระทำความผิด ซึ่งมีจุดมุ่งหมายหลักในการสกัดกั้นการเปลี่ยนแปลงสภาพของทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดเพื่อที่อาชญากรจะไม่สามารถนำเงินที่ได้จากการกระทำความผิดไปใช้ ซึ่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 นั้นมีลักษณะพิเศษอยู่ที่การกำหนดให้การกระทำความผิดร้ายแรงที่มีผลตอบแทนสูงประเภทใดประเภทหนึ่งหนึ่งเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายฟอกเงิน และการนำมาตราการริบทรัพย์สินทางแพ่งมาใช้บังคับกับทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ซึ่งการริบทรัพย์สินในลักษณะนี้สามารถทำได้กว้างขวางกว่ามาตรการริบทรัพย์สินทางอาญาทำให้สามารถริบทรัพย์สินได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้วยเหตุที่ปัจจัยทั้งหมดที่กล่าวมาแล้ว จึงเป็นการสมควรที่จะทำการศึกษามาตราการที่เกี่ยวข้องจากพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมาใช้เพื่ออุดช่องว่างของพระราชบัญญัติการพนัน รวมไปถึงเพื่อเสนอแนะการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายดังกล่าวเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายกับความผิดเกี่ยวกับการพนันให้เหมาะสมและดียิ่งขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงประวัติความเป็นมาและลักษณะของการพนัน
2. เพื่อศึกษาถึงปัญหาและผลกระทบจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับการพนัน
3. เพื่อศึกษาและเสนอแนะถึงมาตรการทางกฎหมายในการดำเนินการกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับการพนัน

1.3 ขอบเขตการศึกษา

1. ศึกษาถึงข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับการพนัน ทั้งในด้านประวัติความเป็นมา ตลอดจน
จนปัญหา และผลกระทบ
2. ศึกษาถึงมาตรการทางกฎหมายที่ใช้บังคับกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับการ
พนันในปัจจุบัน
3. ศึกษาถึงมาตรการทางกฎหมายฟอกเงินและการกำหนดความผิดมูลฐาน

1.4 สมมติฐานในการวิจัย

ปัญหาจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับการพนันในปัจจุบันเป็นปัญหาสำคัญปัญหาหนึ่งของประเทศ เนื่องการพนันที่ผิดกฎหมายได้ส่งผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนความมั่นคงของประเทศเป็นอย่างมาก ในขณะที่เดียวกันการบังคับใช้กฎหมายเพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการพนันยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ส่งผลให้การแก้ปัญหาดังกล่าวไม่ประสบความสำเร็จ เหตุผลที่สำคัญได้แก่กฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร จึงสมควรที่จะศึกษามาตรการทางกฎหมายที่สามารถบังคับใช้กับการกระทำความผิดได้อย่างมีประสิทธิภาพมาใช้บังคับ

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบประวัติความเป็นมาและลักษณะของการพนัน ตลอดจนจนปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้น
2. ทำให้ทราบถึงมาตรการทางกฎหมายที่ใช้บังคับกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับการพนันที่มีอยู่ในปัจจุบันจนตลอดจนข้อจำกัดของบทกฎหมายดังกล่าว
3. ทำให้ทราบถึงลักษณะและความจำเป็นของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542
4. ทำให้ทราบถึงมาตรการทางกฎหมายตลอดจนการบังคับใช้กฎหมายเพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการพนันที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ตลอดจนสามารถเสนอแนะเพื่อประโยชน์ในการนำไปใช้

1.6 วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาโดยการวิจัยเป็นหลัก โดยศึกษาเกี่ยวกับประวัติและความเป็นมา ตลอดจน ปัญหาและผลกระทบจากการกระทำผิดเกี่ยวกับการพนัน และศึกษาถึงมาตรการทาง กฎหมายที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน และที่สามารถนำมาใช้บังคับได้ในอนาคต โดยทำการค้นคว้า วิจัยเชิงเอกสาร เป็นหลัก อันได้แก่ ตำรา ผลงานวิจัย บทความ วิทยานิพนธ์ ข้อมูลสถิติ โดยมีการ สืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตเป็นส่วนประกอบ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย